

Afdeling	: OCSW - Onderwijs, Cultuur, Sport en Welzijn	B&W-voorstel: DJ-2691255
Naam opsteller voorstel	: Hilke van Heumen H.van.Heumen@weert.nl, 0495-575745	Zaaknummer: 1798804
Portefeuillehouder	: M.J. (Martijn) van den Heuvel Msc.	Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Beleidsplan armoede en schulddienstverlening Weert 2025-2028.

Voorstel

1. In te stemmen met het beleidsplan armoede en schulddienstverlening Weert 2025-2028;
2. De raad voor te stellen om:
 - a. Het beleidsplan armoede en schulddienstverlening Weert 2025-2028 vast te stellen;
 - b. In 2025 eenmalig een bedrag van € 106.000,- beschikbaar te stellen voor uitbreiding van activiteiten om schulddienstverlening te versterken en armoede onder kinderen te bestrijden;
 - c. Het bedrag onder beslispunt b ten laste van de algemene reserve te brengen.

Inleiding

De Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) is sinds 1 juli 2012 van kracht en vormt het belangrijkste kader voor de uitvoering van schuldhulpverlening. De Wgs schrijft voor dat de gemeenteraad elke vier jaar een beleidsplan schuldhulpverlening vaststelt dat richting geeft aan de integrale schuldhulpverlening voor haar inwoners.

Met de raadsinformatiebrief d.d. 2 juli 2024 (DJ 2564176) bent u geïnformeerd over het besluit om één integraal beleidsplan armoede en schulddienstverlening op te stellen. Het beleidsplan armoede en schulddienstverlening Weert 2025-2028 (hierna beleidsplan) is gericht op het voorkomen, vroeg signaleren en oplossen van armoede en schulden en op het bieden van goede nazorg. Maar ook op het ondersteunen van inwoners met een laag inkomen, zodat zij mee kunnen blijven doen in onze samenleving.

Het beleidsplan is een vervolg op het beleidsplan Armoede Weert 2021-2024 en het beleidsplan schulddienstverlening Weert 2019-2022, dat in de tussentijd met het vaststellen van de beleidsregel schulddienstverlening Weert 2022 is geactualiseerd. In dit beleidsplan bouwen we voort op de visie, kaders en beleidsuitgangspunten uit voorgaande beleidsplannen en vullen deze aan op basis van nieuwe inzichten en ontwikkelingen. Er zijn ook enkele wijzigingen, welke samenhangen met de wetswijziging Wgs, landelijke ontwikkelingen en onze eigen kijk op armoede en schulddienstverlening door ervaringen uit de praktijk.

De wijzigingen hebben betrekking op de volgende elementen:

- Schulddienstverlening staat niet alleen open voor inwoners die problematische schulden hebben, maar voor alle inwoners met geldzorgen. Alhoewel de eigen verantwoordelijkheid van inwoners niet vervalt, stellen we dit in de beleidsuitgangspunten niet langer centraal;
- Preventie krijgt een nog prominentere rol in de aanpak van geldzorgen, armoede en schulden;

In te vullen door het B&W secretariaat:

☐ Akkoord	☐ Niet akkoord
☒ Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder	☐ Gewijzigde versie
☐ Anders, nl.:	

Beslissing d.d.: 12-11-2024

Nummer: 14

De secretaris,

- Bij de keuze voor maatregelen, activiteiten en voorzieningen wordt steeds beoordeeld in hoeverre de inzet bijdraagt aan een duurzame oplossing van de (financiële) problematiek.

Onze beleidsuitgangspunten, zoals laagdrempelige toegang tot dienstverlening, kwaliteit en deskundigheid, integrale ondersteuning, samenwerking en heldere communicatie zijn in lijn met de NVVK -beloftes. Preventie, vroegsignalering, begeleiding en nazorg zijn essentieel voor duurzame oplossingen. Het beleidsplan richt zich daarnaast, zoals voorgeschreven door de Wgs, op specifieke doelgroepen zoals gezinnen met minderjarige kinderen, jongeren en zelfstandig ondernemers.

Doel(en)

Effectieve en efficiënte ondersteuning bij geldzorgen, armoede en schulden.

Hierbij leggen we de focus op drie pijlers, namelijk:

1. Preventie en vroeg signaleren van armoede en schulden;
2. Duurzaam oplossen van armoede en schulden;
3. Ondersteunen van inwoners met een laag inkomen, zodat zij mee kunnen blijven doen aan onze samenleving.

Subdoelen:

1. Meer kinderen hebben gelijke kansen om mee te doen en zich te ontwikkelen;
2. Meer jeugdigen zijn goed voorbereid op een financieel zelfstandig leven;
3. Meer inwoners met geldzorgen zijn actief geïnformeerd en toe geleid naar de juiste hulp;
4. Inwoners ervaren minder drempels om hulp te vragen;
5. Meer maatschappelijke partners zijn betrokken bij de aanpak van geldzorgen, armoede en schulden;
6. Inwoners hebben eerder financiële stabiliteit, schuldenrust en perspectief.

Resultaten

1. Meer scholen in Weert (zowel primair, voortgezet, als middelbaar beroepsonderwijs) hebben financiële educatie in het programma ingebed;
2. Meer inwoners met een laag inkomen maken gebruik van regelingen en voorzieningen die de koopkracht verbeteren;
3. De samenwerking binnen de bestaande netwerken is voortgezet en versterkt;
4. Er is aandacht voor specifieke doelgroepen;
5. Het bereik van inwoners met een betalingsachterstand is toegenomen. Meer inwoners accepteren het hulpaanbod, zodat schulden sneller opgelost zijn.

Activiteiten

In het bijgevoegd beleidsplan armoede en schulddienstverlening Weert 2025-2028 staat onze dienstverlening beschreven. In samenwerking met externe partners vinden diverse initiatieven plaats, deze staan beschreven in de doelenboom.

Argumenten

1.1 Het beleidsplan bouwt voort op de stevige basis die afgelopen jaren is gelegd.

We streven ernaar dat iedereen kan meedoen in onze samenleving, zonder dat geldzorgen, armoede en schulden hierin een belemmering vormen. Daarom werken we intensief samen met onze maatschappelijke partners om inwoners met geldzorgen zo vroeg mogelijk te bereiken om hen zo efficiënt en effectief mogelijk te kunnen ondersteunen. We bouwen hierbij voort op de stevige basis die we in de afgelopen jaren hebben gelegd. Op basis van evaluaties, actuele cijfers, ontwikkelingen, inzichten en (wets)wijzigingen is het beleid geactualiseerd. Concreet betekent dit dat er deze beleidsperiode (extra) wordt ingezet op:

- Versterken van preventie, vroegsignalering, begeleiding en nazorg.
- Communicatie en participatie om meer inwoners met geldzorgen te bereiken en activeren om de stap naar hulp te zetten.
- Aandacht voor specifieke doelgroepen conform de Wgs: gezinnen met minderjarige kinderen, jongeren en ondernemers. Maar ook voor werkende armen, statushouders en inwoners met lage basisvaardigheden. Evaluatie en vervolg op de pilots Jongeren Weer(t) Schuldenvrij en Sociaal werker geldzorgen.
- Monitoring en sturing: werken aan een strakke sturing op resultaten door een goede en eenvoudige monitor (dashboard schulddienstverlening en landelijk project Data Delen Armoede en Schulden), waarin cijfers in kaart worden gebracht en worden geduid.
- Onderzoek naar het herijken van de inkomensgrenzen voor minimaregelingen, zoals bijvoorbeeld de bijzondere bijstand, individuele inkomenstoeslag en meedoenbijdrage. En de effecten hiervan in brede zin.
- Activeren van de lokale samenleving om zo meer impact te kunnen maken voor inwoners in armoede: oprichten van een lokale Quiet Community.

1.2 De Participatieraad Sociaal Domein adviseert positief

De Participatieraad is door middel van meerdere dialoogsessies en bijeenkomsten actief betrokken bij het leveren van input voor het beleidsplan. Zij ziet veel ingebrachte onderwerpen terug in het beleidsplan, is tevreden dat wordt voort gebouwd op het huidige beleid en kan zich vinden in de oprichting van een Quiet Community.

De Participatieraad vraagt extra aandacht voor ervaringsdeskundigheid, communicatie en een actieve benadering om verschillende doelgroepen te bereiken, zoals werkende armen, jongeren en ouderen. Daarnaast wijst zij op het belang van monitoring van resultaten.

De Participatieraad geeft het volgende advies:

1. Voeg een samenvatting toe.
2. Neem budgetten in het hoofdstuk financiën op.
3. Stel normen en streefcijfers vast om beleid te kunnen meten op effecten.
4. Maak een communicatieplan om specifieke doelgroep te bereiken.
5. Maak beleid om de grote groep (landelijk 40%) werkende armen te bereiken.
6. Ongeacht welk rijksbeleid er de komende jaren komt, gaan wij ervan uit dat het beleidsplan met onze genoemde verbeterpunten wordt uitgevoerd.

We nemen het advies van de Participatieraad ter harte. Tijdens de bijeenkomst van de Participatieraad op 30 oktober 2024 is het advies besproken en is er een mondelinge toelichting gegeven. Zie bijlage 3 voor een schriftelijke reactie op het advies.

2.1 Het vaststellen van het beleidsplan is een bevoegdheid van de gemeenteraad.

Op grond van artikel 2 van de Wgs moet de gemeenteraad telkens voor een periode van ten hoogste vier jaar een beleidsplan vaststellen dat richting geeft aan de integrale schuldhulpverlening aan de inwoners van de gemeente.

2.2 Het beleidsplan schulddienstverlening voldoet aan de wettelijke vereisten.

Artikel 2 lid 4 Wgs schrijft voor dat in het beleidsplan in ieder geval moet worden opgenomen:

- a) Een beschrijving van de doelstellingen die de gemeente wil bereiken;
- b) Een beschrijving van doelstellingen die worden genomen om de kwaliteit te borgen;
- c) Het maximale aantal weken dat de gemeente nastreeft om het eerste gesprek te voeren waarin de hulpvraag wordt vastgesteld;
- d) Een beschrijving van de manier waarop schuldhulpverlening aan specifieke doelgroepen wordt vormgegeven.

2.3 De incidentele middelen van het Rijk dragen bij aan het realiseren van de ambities uit het beleidsplan.

Voor de Aanpak Geldzorgen, Armoede en Schulden heeft het Rijk via de meicirculaire 2024 structurele middelen voor betere dienstverlening door gemeenten op het gebied van armoede en schulden beschikbaar gesteld. De toekenning heeft plaatsgevonden om gemeenten verder in staat te stellen om strategisch en doelgericht te handelen en hun activiteiten uit te breiden zoals het verdubbelen van het gebruik van schuldhulpverlening en het bevorderen van activiteiten om armoede onder kinderen te bestrijden. Voor het jaar 2024 heeft de gemeente Weert hiervoor € 106.077 ontvangen. Voor de jaren 2025 en verder wordt structureel € 117.532 ontvangen.

In 2024 zijn de ontvangsten middelen niet ingezet. Het voldoet niet aan de kaders voor overheveling, waardoor deze middelen vrijvallen ten gunste van het rekeningresultaat 2024. Het rekeningresultaat wordt, na resultaatbestemming, verrekend met de algemene reserve. Om deze middelen wel beschikbaar te houden waar ze voor bedoeld zijn, wordt nu voorgesteld om de eenmalige aanvullende inzet 2025 van het bedrag van € 106.000,- ten laste van de algemene reserve te brengen.

De incidentele gelden dragen bij aan het realiseren van de ontwikkelingen en ambities uit het beleidsplan Armoede en Schulddienstverlening 2025-2028. De incidentele gelden zullen worden ingezet ten behoeve van:

- onderzoek naar wat nodig is om de vroegsignalering, begeleiding en nazorg van schulddienstverlening te versterken op basis van de nieuwe handreiking van de VNG en de basisdienstverlening. Denk hierbij aan uitbreiding formatie schulddienstverlening en inkoop instrumenten, zoals bijvoorbeeld Plinkr. Kosten onderzoek circa €25.000,-.
- communicatie: aanpassing website met gebruik van visuals en infographics. Kosten circa €15.000,-.
- financiële ondersteuning aan de Jeugdfondsen Sport en Cultuur/ Stichting Leergeld in verband met een toename van het aantal aanvragen/ bereik. Kosten circa €35.000,-.
- inzet casemanager pilot Jongeren Weer(t) Schuldenvrij bij voortzetting van de pilot. Kosten circa €30.000,-.

Het reguliere budget 2025 en verder vanuit het Rijk wordt ingezet om een vervolg te geven aan bovengenoemde inzet. Op basis van de uitkomsten van het onderzoek zal de vroegsignalering, begeleiding en nazorg versterkt worden. Dit sluit aan bij de doelstelling van het Rijk om schulden te halveren. Daarnaast zal het budget worden ingezet ter bevordering van activiteiten om kinderarmoede te bestrijden.

Kanttekeningen en risico's

Als de eenmalige, aanvullende middelen niet beschikbaar worden gesteld, kan de bovengenoemde inzet niet op alle onderdelen worden uitgevoerd.

Financiële, personele en juridische gevolgen

Er wordt in 2025 eenmalig een bedrag van €106.000,- toegevoegd aan het budget voor schulddienstverlening.

Overleg gevoerd met

Intern:

Hugo Janssen, teamleider Schulddienstverlening, Handhaving, Leerplicht/Doorstroompunt en Administratieve Ondersteuning

Inge Muskens, coördinator en kwaliteitsmedewerker Schulddienstverlening

Nancy Peeters, afdelingshoofd Werk, Inkomen en Zorg

Maartje Lambers, beleidsmedewerker Inkomen

